

MEZŐKERESZTESI KOSSUTH LAJOS ÁLTALÁNOS ISKOLA

TERMÉSZETBARÁT SZAKKÖR

ÉVES FOGLALKOZÁSI TERVE

2021/2022

Heti óraszám: 1 óra

Éves óraszám: 36 óra

Készítette: Bartháné Kunráth Ágnes

tanító

Jóváhagyta:.....

intézményvezető

Mottó:

Rácsodálkozni, megismerni, megszeretni, megvédeni!

Érintett korosztály: 3-4. évfolyam

Kiemelt célok

Környezettudatosságra nevelés

A tanulók legyenek képesek úgy élni, hogy ne veszélyeztessék a természet megóvását és a társadalom fenntartható fejlődését. Szükséges az egy életen át tartó tanulás, a kreatív gondolkodás, a felelősségvállalás az egyéni és közös tettekért.

Fenntarthatóságra nevelés

A tanulók tudják a világ kihívásait rendszerben kezelni. Ismerjék fel, hogy a gazdaság, a társadalom és a környezet egy rendszert alkotnak. Tudják, hogy a globális válságok úgy oldhatók meg, ha a fenti három elem egyikét sem részesítjük túlzottan előnyben.

Tevékenységek

- tanári magyarázat, szemléltetés figyelemmel kísérése. A pedagógus környezettudatos viselkedésének megfigyelése;
- szóbeli munka (válaszadás a tanár kérdéseire, megbeszélés kis csoportban, gyakorlat vagy feladatmegoldás közben);
- terepmunka (élményszerzés, megfigyelések, kirándulások, látogatások, folyamatos megfigyelés, méréssorozat);
- információszerzés (könyvtárhasználat, internet, televízió, ismeretterjesztő folyóiratok, napi sajtó, kérdezés, véleménykutatás);
- ismeretfeldolgozás, gondolkodás (új tapasztalatok, megszerzett ismeretek és a belső modell összevetése, módosítás, új modell állítása, a modellek összekapcsolása, tudásrendszerré szervezése);
- művelődés, tájékozódás (olvasás, televízió, internetes honlapok, rádióból szerzett információk és multimédiás CD-k segítségével);
- projektmunka (aktív részvétel, feladatvégrehajtás, szervezés, irányítás)
- játék (interaktív, természetismereti, anyanyelvi)

	Foglalkozás anyaga	Tevékenységi formák, módszertani megoldások <i>Digitális tartalom</i>	Fejlesztési célok	Alkalmazott eszközök <i>Tantárgyi koncentráció</i>	Megjegyzés
SZEPTEMBER					
1.	Becsengettek!	Szervezési feladatok; Célok, feladatok a tanévben; Nyári élménybeszámoló; Milyen kirándulólhelyeket ismertetek meg a nyáron? Ki merre túrázott, táborozott?	Kommunikációs kompetenciák: szóbeli kifejező-képesség; Kreatív alkotás és önkifejezés	rajzlap, színesceruza <i>Vizuális kultúra</i>	
2.	Kerékpározni jó!	A kerékpár, mint környezetbarát közlekedési eszköz; Rövid kerékpártörténet; A kerékpár részei, kötelező és ajánlott tartozékai	Személyes és társas kompetenciák: mentális egészség javítása; közlekedési morál javítása;		
3.	Kerékpárral közlekedsz	A legfontosabb kerékpáros közlekedési táblák és szabályok https://kreszteszt.net/tablak/	Problémamegoldó, szabályalkotó, kommunikációs és vitakészség,		Felhívás: szeptember 22. Európai autómentes világnap
4.		Kerékpárügyességi feladatok egyszerű pályaelemekkel; Játékban és gyakorlás közben különböző feladatok biztonságos megoldása.	Mozgáskoordináció, állóképesség, reakcióidő, memória fejlesztése	Telepíthető tanpálya, bóják <i>Testnevelés</i>	
OKTÓBER					
5.	Rejtőzködő állatok	Különféle tájak-különféle állatok; Állatok és rekordok; Állatok felismerése, mozgásuk sebességének megkeresése az interneten	Természettudományos kompetenciák; Matematikai és gondolkodási kompetenciák; Digitális kompetencia	Játékos természetismeret 86.o.-99.o. Fürkésző 44-45. o. Tanulói tabletek <i>Matematika</i>	október 4. Állatok világnapja
6.	Mi terem az	Fűszer- és gyógynövények	Egészséges táplálék	Növényhatározó	Komposztálás

	iskolakertben?	megismerése; Gyümölcsfák felismerése; Mi kerülhet a komposztba?	iránti igény felkeltése felelős, gondozói magatartás kialakítása	Komposztáló láda	világnapja
7.	Őszi munkák az iskolakertben	Magas ágyások közötti utak gyomtalanítása; Növényi magvak gyűjtése a tavaszi vetéshez; Komposztálás a gyakorlatban	Környezeti és szociális felelősség- vállalás érzékenyítése növényismeret	Kerti eszközök: kapa, ásó, gereblye	
NOVEMBER					
8.	Gyűjts szelektíven!	Hulladékválogatás / elkülönített gyűjtés A szelektív hulladék útja www.youtube.com/watch?v=ZghofJS7hQE	Környezettudatosság, problémamegoldó- képesség; globális és lokális problémák ismerete, döntések és következményeik	Társasjáték	
9.	„Lombtalanítás”	A levelek gyűjtése, szárítása, préselése az iskola és az osztálytermek díszítésére. A lehullott falevelek gereblyézése az iskolaudvaron, előkészítés az elszállításra.	Környezeti és szociá- lis felelősségvállalás érezkenyítése, kulturális tudatosság	lombseprű, kommunális hulladékgyűjtő zsák	
10.	Nem kell mindig új zacskó	Miként lehetünk tudatos vásárlók? plasztik zacskók visszaszorítása; vegytiszta környezetvédelem	Tudatos vásárlóvá válás; társadalmi fele- lősségvállalás és a kreatív szemlélet- formálás	Fürkésző 30. o. <i>Technika és tervezés</i>	
11.	Újrahasznosítás	Fogalmak: újrahasználás, újrahaszno- sítás; Üvegből újra üveget; Takarékos- kodj a papírral! http://szelektalok.hu/hulladekok- hasznositasarol-gyerekeknek/	a jövő generációk iránt viselt felelősség	Fürkésző 32-33. o. Hulladékmegelőzés és újrahasznosítás feladatgyűjtemény	Hulladékcsökken- tési hét
DECEMBER					

12.	<p>Madáretetők készítése</p> 	<p>Itt telelő madarak neveinek gyűjtése; madáretető készítése Tetra Pak® jellegű italosdobozokból</p>	<p>Kreatív alkotás, önkifejezés</p>	 <p><i>Technika és tervezés</i></p>	
13.	<p>Téli madáretetés</p> 	<p>Mi az a madárkalács? Madárkalács készítése felelősök megválasztása az etetők újra töltéséhez</p>	<p>Madárvédelem Felelősségérzet és érzelmi intelligencia</p>	<p>faggyú vagy sertészsír, magvak, sütiformák, madzag, rezsó, lábas</p>	
14.	<p>Ünnepelj zölden!</p>	<p>Ünnepi dekorációk készítése természetes anyagokból; ajándécsomagolási tippek</p>	<p>Környezettudatos magatartás; kreativitás</p>		
JANUÁR					
15.	<p>Mit jelöl a térkép és a földgömb?</p>	<p>Térképajták; Mit jelölnek a térképek; Felszíni formák ; A földgömb, és különböző térképek színeinek, tartalmának vizsgálata. Magyarország domborzati térképének tanulmányozása: színek, adatok. Méretek összehasonlítása: felszín-formák között, folyóvizek között.</p>	<p>A térbeli gondolkodás és tájékozódás fejlesztése; Megfigyelő, elemző, összehasonlító képesség</p>	<p>Fürkésző 22-23.o. Földgömb</p> <p><i>Matematika</i></p>	
16.	<p>Szülőföldem</p>	<p>Tájékozódás a közigazgatási térképen; Saját megye, és település megkeresése. Szólások, közmondások az otthonról; Mi jut eszedbe a „haza” szóról?</p>	<p>Analizáló szintetizáló képesség fejl. Értelmes leolvasás képességének fejl.</p>	<p>Fürkésző 24. o.</p>	

			Hazaszeretet		
17.	Magyarország tájai	Hazánk nagy tájai; Tájékozódás a térképen; Hiányos mondatok kiegészítése; A Tisza folyó mellékfolyóinak keresése betűhálóból; folyók megkeresése a térképen	Személyes és társas kompetenciák: hazánk tájainak, szépségeinek, megismerése, a nemzeti öntudat fejlesztése	Fürkésző 25.o	
18.	Fürkészd a településeket! Mezőkeresztes és környezete	Saját élmények elmondása a különböző település típusokról. A települések közötti különbségek. Településünk helyi értékei (Helyi értéktár bizottság felmérése alapján) mezokeresztes.hu/mezokeresztes-telepulesi-ertektar-bizottsag/	Lokálpatriotizmus erősítése; kötődés a születési helyhez		Vendég: Balog Katalin a Mezőkeresztes Települési Értéktár Bizottság elnöke
FEBRUÁR					
19.	Védd a természetet!	Nemzetközi egyezmények; Természetvédelem Magyarországon (szervezetek) Fogalmak: Vörös könyv, védett, fokozottan védett növényi fajok és állatok; természetvédelmi terület	felelősség, együttműködés, tájékozódás, környezeti problémákkal való törődés		
20.	Nemzeti parkok hazánkban	youtube.com/watch?v=XztkOYYTOP8 Fogalom: nemzeti park; A világ első nemzeti parkjai; Hazánk nemzeti parkjai: Hortobágyi, Bükk, Aggteleki Nemzeti Park-csoportmunka	Természettudományos műveltség; egyéni és közösségi felelősség a fenntartható fejlődés érdekében	Szerkesztett feladatlapok https://wordwall.net/hu/resource/9287682/f%c3%b6ldrajz/magyarorsz%c3%a1g-nemzeti-parkjai	
21.		Kiskunsági, Körös-Maros, Duna-Ipoly Nemzeti Park- csoportmunka			
22.		Fertő-Hansági, Őrségi, Balatonfelvidéki, Duna-Dráva Nemzeti Park-csoportmunka			
MÁRCIUS					
23.	A Kács-patak	Terepséta a patakmeder mentén	Környezethez fűződő	Növényhatározók	

	növény- és állatvilága	Megfigyelési szempontok: - Milyen növények övezik a patak partját? - Vízmintavétel	pozitív érzelmek mélyítése	üvegcsék	
24.	A víz körforgása	Az ívóvíz és a patak vizének vizsgálata A Föld vizei Takarékoskodj a vízzel!- jó tanácsok a megvalósításhoz	A leíró-, ténymegállapító, összehasonlító, megkülönböztető, érzelmi, akarati képességek fejlesztése.	Játékos természetismeret 50-51. o. Fürkésző 26.o. Mikroszkóp	
25.	A víz ereje és hatása a környezetre	A víz, mint életető erő; A víz tájalakító szerepe; Kísérlet a párolgás szemléltetésére; Játékos feladatok- Gorilla felügyelő esete, Igaz vagy hamis állítások	Természeti folyamatok megértésének, törvényszerűségek feltárásának megfigyelése	Játékos természetismeret 52-55.o.	A víz világnapja
26.	Séta az Árpi-tóhoz	Megfigyelési szempontok: a tópart növény- és állatvilága; Tapasztalatgyűjtés; Egyéni és pármunka, frontális megfigyelések	Természetszeretet mélyítése, a környezetkultúra fejlesztése	távcső, nagyítópohár jegyzetfüzet ceruza	
ÁPRILIS					
27.	Rovarlesen a mezőn	Terepséta a mezőkeresztes határban; a mezőn élő rovarok felkutatása, megfigyelése (a rovarok testfelépítése)	Szociális és interperszonális képességek, megfigyelőképesség	Nagyítópohár állat és növényhatározók	Alain Grée: Rovarlesen
28.	A mező növény- és állatvilága	Ismerkedés a mezőn élő egyéb állatokkal (vakond, fürgé gyík, vetési varjú) Mezőkeresztes szántóföldjeinek természetett növényei	Lényegkiemelő, emlékező-,szelekciós, érzelmi, akarati, leíróképességek fejlesztése.	Fürkésző 7-10.o.	
29.	Csak egy Földünk van!	Nem elég a Földet ismerni, védeni, óvni kell! Javaslatok összegyűjtése	Környezettudatos magatartás fejlesztése ok-okozati összefüggések megláttatása.	Fürkésző 40.o. ismeretterjesztő feladatgyűjtemény	A Föld napja Fenntarthatósági témahét április 25-29.

MÁJUS					
30.	Tavaszi munkák az iskolakertben	A kertészkedés különböző munkafázisainak ismertetése; Talaj előkészítése a veteményezéshez, palántázáshoz	növényismeret; munkára nevelés; együttműködési képesség	kerti eszközök	
31.	Madarak és fák napja	Játékos interaktív feladatok https://www.jigsawplanet.com/solteszoltan/madarak-es-fak-napja (puzzle) https://wordwall.net/play/1896/198/249 (szólások, közmondások) https://wordwall.net/play/1134/304/688 (madárismeret) https://wordwall.net/play/1750/246/824 (szókereső) Ismerkedés a turista jelekkel	egyéni ismeretek bővítése; pozitív attitűd mélyítése a tanulókat körülvevő és az általuk megismert környezet értékek iránt	Tanulói tabletek <i>Magyar nyelv és irodalom</i>	
32.	A sokszínű virágok	A pipacs virág részei; Különböző virágzatok; mezei, erdei, hegyi, vízparti, fővény, és a sivatag virágai	megfigyelőképesség; gondolkodás; verbális képesség; szókincs bővítés	Játékos természetismeret 66.o.- 69.o.	
33.	Az élet nektárjai 	Darázsgarázs készítése- méhek életének segítése	Kreativitás, önkifejezés	Konzerves dobozok festék, fagolyók <i>Technika és tervezés vizuális kultúra</i>	A méhek világnapja
34.	Játék a virágokkal és termésekkel	Betűrejtvények; memóriajáték; csoportosítás évszakok szerint	memória, analízisképesség, problémamegoldóképesség	Játékos természetismeret 70-71. o. <i>Magyar nyelv és irodalom</i>	
JÚNIUS					

35.	Játékok a természetben	<p>Nyomkeresés a Népkertben</p> <ul style="list-style-type: none"> - különböző formájú leveleket, csigaházakat, eltérő színű és formájú kavicsokat keresése - színek és formák keresése a természetben - Vak tyúk is talál szemet – érzékelő játék - Állatok rejtőzése 	<p>megfigyelőképesség; érzékelés, észlelés, együttműködőképesség, tolerancia</p>	<p>színes kartonok (fehér, barna, zöld, kék, piros) kendők állatok képei</p>	
36.	Éves munka értékelése	<p>Értékelés szempontjai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - együttműködés, segítőkészség; - a környezettudatos magatartás megnyilvánulásai; - részvétel a különféle környezetvédelmi akciókban, versenyeken; 	<p>reális énkép, önértékelőképesség</p>		<p>Tanítói értékelés szempontjai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hogyan valósult meg a természet-tudományokban begyakorolható megismerési módszerek alkalmazása? - Felismerik-e a tanulók az összefüggéseket, oksági kapcsolatokat?

Folyamatos feladatok:

- tanulmányi versenyekre való felhívások figyelése
- Ökotabló aktualizálása

Felhasznált irodalom:

MKLÁI pedagógiai programja (Környezeti nevelés program, Ökoiskolai nevelési-oktatási program)

Bozsik Rozália: Fűrésző /környezetismereti foglalkoztató negyedikeseknek Novum Könyvklub Kft.

P. Simon-Émilie Beaumont: Játékos természetismeret/ Passage Kiadó 1998.

Alain Greé: Rovarlesen/ Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó Budapest, 1984

Hulladékmegelőzés és újrahasználat feladatgyűjtemény/FKF Nonprofit ZRT. 2016

Szigetvári-Takács Magdolna: Föld napja ismeretterjesztő feladatgyűjtemény